

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 181/2020 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att trygga säsongsarbetet inom jordbruket i krissituationen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 181/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Esko Kiviranta /cent:

Vilka åtgärder avser regeringen vidta för att trygga säsongsarbetskraften inom jordbruket under vår- och sommarsäsongen 2020?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Regeringen har vidtagit flera åtgärder för att förhindra spridningen av coronavirus. Utöver andra åtgärder har regeringen 30 mars 2020 beslutat begränsa gränstrafiken fram till 13 maj 2020 så att endast nödvändig gränstrafik tillåts med undantag för vissa speciellt uppräknade uppgifter. Olika myndigheter har tillsammans bedömt att inresa av utländsk arbetskraft som arbetar i uppgifter som är nödvändiga ur försörjningsberedskapsperspektiv utgör nödvändig gränstrafik. För jordbrukets säsongsarbete har det uppskattats att det före skördesäsongen är nödvändigt med 1 500 försörjningsberedskapskritiska arbetstagare från utlandet för förberedande uppgifter.

Under ett normalår finns cirka 16 000 arbetstagare från utlandet i jordbrukets säsongsarbete, av dessa börjar cirka 3 000–4 000 redan före skördesäsongen med förberedande uppgifter. Behovet av dessa övriga utländska säsongsarbetare har för närvarande inte kunnat bedömas som nödvändigt för försörjningsberedskapen. Därför förbereder sig regeringen också för att ordna ersättande arbetskraft till jordbrukets säsongsarbete.

Jordbrukets säsongsarbete har redan under cirka tjugo år skötts med i huvudsak utländsk arbetskraft. I Finland finns därför inga stora tillgängliga reserver av säsongsarbetskraft. På grund av undantagsförhållandena ökar dock utbudet av arbetskraft. Den största delen av den arbetskraft som frigörs kommer från turism-, hotell-, restaurang-, kultur- och tjänstesektorn. I jordbrukets säsongsarbete ingår förutom skördeuppgifter också arbetsuppgifter som kräver specialkunskaper. De områden där jordbrukets säsongsarbete utförs ligger dock sällan nära befolkningskoncentrationer.

Situationen är alltså utmanande. Regeringen har dock som mål att snabbt skapa ersättande arrangemang för säsongsarbetskraften från utlandet för att utföra plantering och skörd på gårdar och inom naturproduktbranschen. För att minimera rörligheten inom landet strävar man efter att hitta säsongsarbetskraften i närområdet.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 181/2020 rd

Strävan är att hitta arbetskraft till gårdar och naturproduktsbranschen bland dem som blir arbetslösa och permitterade, asylsökande i förläggningar samt studerande. Arbetsgivarna uppmuntras att lägga ut lediga platser synligt på TE-tjänsternas webbplats dit det redan har kommit många annonser om lediga platser. För arbetssökande och dem som permitterats för en längre tid än tre månader ges information om möjligheten till säsongarbete. Det är också möjligt att använda lönesubvention som stöd för säsongarbete om arbets- och näringsbyrån bedömer att förutsättningarna för lönesubvention uppfylls.

Under arbets- och näringsministeriets och jord- och skogsbruksministeriets ledning förbereds en kommunikationskampanj för att uppmuntra till säsongarbete på gårdar, i trädgårdar och plockning av naturbär samt skogsplantering. Centrala målgrupper för kampanjen är utlänningar som redan finns i Finland och som under undantagsförhållandena har möjlighet att övergå till andra uppgifter (RP 36/2020 rd), studerande, gymnasieelever, asylsökande med rätt att arbeta, de som blir klara med integrationsutbildning, samt alla arbetssökande och de som är permitterade längre än tre månader. I kampanjen styrs de arbetssökande till MTK:s webbplats Töitä Suomesta och TE-tjänsternas webbplats. Även många andra beredskapsåtgärder förbereds.

Regeringen förstår helt jordbrukets betydelse för primärproduktionen, samhällets matproduktion och även för livsmedelsexporten samt behovet av säsongarbetskraft i anslutning till detta. Såväl begränsningen av gränstrafiken som ersättande åtgärder för att öka utbudet av arbetskraft övervägs ur detta perspektiv och med folkhälsan som spegel. Det är möjligt och önskvärt att ovan nämnda ersättande åtgärder även skulle kunna utgöra en grund för att diversifiera utbudet av säsongarbetskraft till jordbruket när läget normaliseras.

Helsingfors den 14 april 2020

Arbetsminister Tuula Haatainen